

طهماسب، منهای کلاه قرمزی

همراه مربی اش خسرو محمدی (با بازی زنده نام پرویز پور حسینی) به تیم ملی راه می یابد اما مشخص می شود او از عارضه ای قلبی رنج می برد تا زندگی حرفه ای اش خیلی زود به پایان برسد. در این اثنا، رئیس باشگاه کاخ که در صدد فرستادن رکابزنان باشگاه خود به تیم ملی است، از خریدن محمدی سر مربی تیم ملی ناامید می شود و ناچار به قصد از بین بردن او با خودروی شخصی خود به خسرو محمدی می زند. سر مربی تیم ملی و باشگاه ایران جوان به کما می رود. خلیل سمندر و دوستانش برای تهیه مخارج عمل او، ناگزیر از ترتیب دادن مسابقه های بزرگ با یکصد هزار تومان جایزه می شوند و سمندر با شکست بیگلر بیگی، رقیب همیشگی اش از کاخ با دردی که از قفسه سینه می کشد از خط پایان می گذرد. این فیلم که سال ۱۳۶۴ ساخته شد، کنار «زیر بام های شهر» که طهماسب در آن نقش جوانی را بازی می کند که در تکاپوی اجاره خانه ای در جنوب شهر برای ازدواجش است، دو نقش آفرینی ماندگار طهماسب در حوزه سینمای بزرگسال محسوب می شود. به ویژه بازی کنار کم دین های برجسته ای مانند علیرضا خمسه و زنده نام جمشید اسماعیل خانی و گوهر خیراندیش در زیر بام های شهر، به موفقیت این فیلم کمک شایانی کرده بود. طهماسب البته سال ۶۷ هم در «روز باشکوه» با این اکیپ هم بازی شد. فیلمی که باز هم پای دو چرخه سواری را وسط کشید اما این بار، ایرج طهماسب در نقش برادر «گل آقا» دو چرخه سوار قهرمان ایرانی در آسیا (با بازی علیرضا خمسه) عکاس یک مجله است. شاید کمتر کسی باورش شود که نویسنده فیلمنامه ترسناک «خوابگاه دختران» هم ایرج طهماسب باشد! البته این بار نیز دوستی او با محمد حسین لطیفی، باعث شد طهماسب خود را به عنوان نویسنده آثار سینمای وحشت نیز معرفی کند! ذوق نویسندگی طهماسب به این تریلر محدود نشد. مجموعه داستان «سه قصه» به قلم او سال ۱۳۹۵ در نشر چشمه منتشر شد تا ایرج طهماسب را در مقام نویسنده ادبیات داستانی نیز قرار دهد. هر چند این کتاب برخلاف نامش ۴ داستان دارد! داستان ها در فضایی سورئال تعریف می شوند. طهماسب البته صدابیشه خوبی نیز هست و شاید «لنگ و دولنگ» با ایفای نریشن از ایرج طهماسب، هنوز در یاد بسیاری مانده باشد.

ایرج طهماسب با مجموعه تلویزیونی «صندوق پست» کاراکتر جاودان خود، آقای مجری را پیدا کرد و هر چند در این برنامه خبری از کلاه قرمزی و تیم عروسکی اش نبود اما به یقین سنگ بنای محبوب ترین نمایش عروسکی ایران در همین برنامه گذاشته شد. اگر چه ایرج طهماسب را با برنامه کلاه قرمزی می شناسیم اما او منهای کلاه قرمزی، سابقه درخشانی در کارنامه هنری خود دارد. نخستین نقش آفرینی ایرج طهماسب در سینمای ایران دست بر قضا اثری موفق از کار در می آید. فیلم «خط پایان» را بسیاری نخستین کار موفق ژانر ورزش در سینمای ایران قلمداد می کنند. فیلمی به کارگردانی محمدعلی طالبی که طهماسب در آن ایفاگر نقش قهرمان داستان، «خلیل سمندر» رکابزن تیم ملی دو چرخه سواری ایران است که زندگی حرفه ای و شخصی پرکش و قوسی دارد. به یقین این نقش، هدیه ای برای حضور ایرج طهماسب در سینمای کودک و نوجوان و تعلق خاطر او به این بخش پر مخاطب محسوب می شد. خلیل سمندر ضمن آماده سازی خود برای حضور در مسابقات آسیایی تهران، در تکاپوی ازدواجش است. او کارگر ساده یک تولیدی است و نمادی از جوانان طبقه متوسط در سال های پیش از انقلاب اسلامی است. خلیل در باشگاه ایران جوان رکاب می زند، باشگاهی که مردمی است و طرفداران زیادی بین مردم دارد. درست برخلاف باشگاه «کاخ» که وابسته به دربار است. (طالبی دانسته و سنجیده با گنجانیدن نمادین این دو باشگاه در فیلم خود، به ماهیت دو باشگاه پرسپولیس و تاج در تهران پیش از انقلاب پهلو می زند. شخصیت «قرب» رئیس باشگاه کاخ با بازی بهزاد رحیم خانی نیز در واقع اقتباسی پارودی از کاراکتر تیمسار پرویز خسروانی، مالک باشگاه تاج است. هر چند تاریخ ورزش ایران ثابت می کند، باشگاه تاج (استقلال فعلی) وابستگی چندانی به دربار نداشته و در واقع بیش از پرسپولیس به این حاکمیت وقت ایران وابسته نبوده اما ذهنیت غالب مردم و حتی سینماگران ایران تا امروز بر این اصل استوار است که باشگاه تاج نظر به وجه تسمیه اش و حضور تیمسار خسروانی، نهادی وابسته به پهلو بوده است. سمندر با وجود کارکنی های باشگاه کاخ و شخص قرب در تور انتخابی به مقام نخست دست می یابد و

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفيعی

www.rooznamehsaba.com

rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶۰-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

کوچک ترین آدم بزرگ دنیا!

یاسر سماوات - پسین روز اردیبهشت ۱۳۳۸ خورشیدی را به عنوان زادروز خود می شناسد. شاید هم بداند، حدود دودهه پیش از زادروزش، این روز همزمان با زادروز احمد رضا احمدی، شاعر نقاش و نمایشنامه نویس ایرانی است که از آخرین بازماندگان پیشگامان جنبش شعر نوی پارسی هم محسوب می شود. تاریخی که با تطبیق و سفر به آوان قرن شانزدهم میلادی، مصادف با درگذشت کریستوف کلمب، دریانورد برجسته ایتالیایی مورخ ۴ ژانویه ۱۵۰۶ می شود. مردی که با اکتشافاتش پهنای خاکی کره خاکی را بسط داد و طرح جهانی نوین (در جغرافیا) را در انداخت. دست بر قضا، یک سال بعد درست در چنین روزی آلفونسو دآلبوکرک، در یاسالار خونخوار استعمار پر تغال جزیره هرمز را به تصرف خود در آورد. ایرج طهماسب در این روز، به سال ۱۳۳۸ خورشیدی در تهران دیده به جهان گشود. هر چند بیشتر طهماسب را به عنوان مجری (به ویژه پس از اجرای موفق با تیم عروسکی کلاه قرمزی) می شناسند اما این شخصیت فرهنگی در حقیقت مجری، هنر پیشه، نویسنده، عروسک گردان، صدابیشه، کارگردان، شاعر، مدرس دانشگاه و فیلم نامه نویس سینما و تلویزیون ایران نیز محسوب می شود. طهماسب مانند بسیاری از تحصیلکرده های ایران در دهه ۵۰ درگیر و دار انقلاب فرهنگی موفق به اتمام تحصیلاتش شد. از همان روزگار، همواره دغدغه سینما و ادبیات کودک و نوجوان، بخش جدایی ناپذیر شخصیتش محسوب می شد. سال ۱۳۶۰ و پیش از آنکه روی پرده نقره ای یاد جعبه جادویی برای خود اسم و رسمی تدارک ببیند، فیلم «سقاهاک و شانه به سر دانا» را به اتفاق حمید جبلی مقابل دوربین برد. شخصیت اصلی این فیلم عروسکی، مورچه ای با لباس راه راه و شاخک های بلند بود. شاید کمتر کسی بداند ایده نخستین ساخت مجموعه تلویزیونی «کلاه قرمزی و پسر خاله» همان سال به ذهن جبلی و طهماسب خطور کرد تا ساخت مجموعه «صندوق پست» کلید بخورد.

شما معتبر هستید شماره معتبر بخرید

فروش ویژه شماره های خاص اعتباری و دائمی تا ۴۰٪ تخفیف

از طریق shop.mci.ir و تمامی مراکز فروش و خدمات همراه اول

www.mci.ir